

"Istarska Rječ"

član svakog četvrtika uveče.
Dva puta mjesечно izdaje go-
spodarski prilog "Narodni Go-
spodar". Pretprijava za zemljovo-
tina 15—lira po godini. A
zadnje 25—lira. Ured
člana i uprava Ista: Tret
(treći) Via S. Francesco
d'Assisi 20/A, Telefon: 11-57.

ISTARSKA RIJEĆ

Tijednik za pouku, gospodarstvo i politiku Istarskog naroda.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari". — Narodna poslovica.

Oglaši stoje & lira

za svaki centimetar visine u
čitavoj jednoj stupcu. Za više
kratke vremenske doba se značaj
popunjavanja srednjim i drugim
članom riječi 40 cent. Pošta se
zajedno sa oglašavanjem plaća se
nefrankirana se pisma ne pre-
maju, a rukopisi se ne vraćaju.

Politički pregled

ITALIJA.

Odbor za nadzor nad cijenama. — U Rimu se je pred neko vrijeme ustavio poseban akcijski odbor za nadziranje cijena, proizvodnih troškova i placa. Tač će odbor raditi iz svih slika, da gospodarska bitka što bolje uspije. U prvom će se redu, taj odbor morati primiti, da se cijene u rasprodaji robe ne može biti brže sniže, onako kako su se snizile cijene na velikoj opaži. Opaža se nai- me, da se cijene robi na malo vrlo po- lagano snizuju. Mali trgovci i raspro- davači na malo tvrdokorni su i neće se ravnjati po novim naredbama vlade. Do sada se je provedlo sniženje cijena na veliko s dobrim uspjehom, a sada treba, kako je neki dan rekao on Rossini, zapovjeti i malim trgovcima, da suraduju na revalutaciji lire. Kad robu kupuju po sniženoj cijeni, morali bi je po sniženoj i prodavati. Novi odbor, koji je osnovan u Rimu organiziraće po svoj državi posebne odbore koji će u pojedinim krajevima voditi strug nadzor nad cijenama.

Izseljivanje talijanskih državljanina. — U zadnjem broju pisali smo, da je vlast odredila, da se u jednu stranu država smiju izseliti samo oni državljani, koji imaju radnu pogodbu s jednim poslodavcem iz stanovite države, ili poslodavcima. To je uređeno za to, da se što bolje zaštite interesi talijanskih emigranata, koji su do sada odlazili iz Italije u svijet bez da su znali za kakvo zaplenjenje, pa su često propadali u stranu državama u mizariju osim toga ograničiti će se na ovaj način izseljivanje debrih radnih sila, kojih je i u Italiji potrebno.

Prva sretna godišnjica nove finansijske politike. — 18. augusta 1926. predsjednik vlade on. Mussolini izrekao je u Pesaru jedan govor, koji je za novu Italiju historijski. On je tom prilikom naime udario smjernice novoj finansijskoj talijanskoj politici. Julija lanjske godine bila je lira pričinjena. Za 1 englesku šterlinu trebalo je plaćati 150 lira. No, poslije govoru on. Mussolinija vlada uz pomoć naroda radi iz svih slika za poboljšanje lire. Financije su se poboljšale tako, da sada 1 šterlina stoji samo 90 lira.

Deprinzi za aeroplane, koje će narod pokloniti Italiji. — Aero Club d'Italia pokrenuo je akciju za sakupljanje doprinosa po svim talijanskim pokrajima. Tim doprinosima kupiti će pojedine pokrajine ili gradovi aeroplane, koje će pokloniti državi, da se tako ojača talijanska avijatika. On. Mussolini poslao je 18. o. mj. Princeu De Scalea, predsjedniku Aero Cluba, jedno pismo, kojim mu se zahvaljuje za ovu odličnu ideju. U tom pismu naglašava, da sakupljanje mora biti uistinu "pučko", to jest, mora se nastojati, da se primaju i vrlo mali doprinosi, jer su vremena teška, pa je teško tražiti od naroda novčane žrtve. Osim toga mora se nastojati, da se nikoga ne sili na to da doprinese nešto, nego svako neka dade samo ako ga je volja. Ima provincija, koje se nalaze u vrlo slabom gospodarskom stanju, kaže on. Mussolini, koje ne će moći sakupiti ni za samo jedno krilo, a kamo li za jedan aeroplanski. Više se mora pri sakupljanju doprinosa računati na to, da se u narodu razvije zanimanje i ljubav za talijansku avijatiku.

Torino će darovati državi deset aeroplana. — Pučanstvo Torina veoma je zauženo novom idejom o sakupljanju doprinosa za aeroplane, koji će se državi darovati. Odmah je na širokoj bazi započeto sabiranje u gradu i u pokrajini, pa se računa, da će Torino moći da-kora darovati državi 10 aeroplana lovkovog hrzog tipa.

Tristi će darovati jedan aeroplan. — U Trstu i pokrajini počeli su se također sakupljati doprinosi za aeroplani koji će se darovati državi. Doprinose sakupljaju "Piccolo" i "Popolo di Trieste". Na sjedištu fašističkog pokrajinskog odbora zaključeno je da će najmanjka trija za doprinos 5 lira. Aeroplani će se u "Trieste".

Poboljšanje trgovачke bilance. — Ministarstvo finančnog je izdalo podatke o uvozu i izvozu robe tijekom prvog polugodišta 1927. Iz tih podataka razvidno je, da nova gospodarska politika znatno upliva na poboljšanje trgovачke bilance. Uvez je manji od lanjskog u prvoj polovici godine za 16 posto, a izvoz za 6 posto. Deficit trgovачke bilance smanjio se je za 861 milijuna lira, to jest za 30 posto od deficitu u prvoj polovici lanjske godine.

Konflikt svenčenik. — Vlasti su opazile, da medju svenčenicima u Udinama ima i takvih, koji svojim radom skode državi. Petorica su bila od vlasti aretirana. Pokrajinska komisija, koja je raspravljala o njihovoj krivici, odušila ih je na konfiskaciju od više godina.

Aretirani komunisti. — U Tarantu su vlasti aretirale neki dan 8 komunista. Njihovo je djelovanje bilo uperenje protiv fašizma i protiv države. Sakupljali su doprinose za pomoć komunistima, koji su nalaze u zatvoru. Suditi će ih posebni tribunal za zaštitu države.

Avionske utakmice u čast De Pinede. — Nacionalni odbor talijanskih žen je priredio če doškore velike avionske utakmice u čast slavnog generala De Pinede. Na tim će utakmicama učestevati svi najbolji talijanski avijatori. Priredbe će imati službeni značaj, a biti će pod pokroviteljstvom Nj. Veljraljice Jelene.

Korporacijski uredi. — Novinejavaju, da će se doskora po svim pokrajama u svetu i u mizariju osim toga ograničiti će se na ovaj način izseljivanje debrih radnih sila, kojih je i u Italiji potrebno.

Veliči fašistički savjet. — U oktobru se u Rimu sastati na konferenciji vlasti fašistički savjet. Raspravljati će se o dosadanju i budućem radu fašističke stranke.

Medjunarodni djački kongres u Rimu. — Od 24. augusta do 4. septembra vlasti će se u Rimu deveti kongres medjunarodnog djačkog saveza. Tom prilikom vršiti će se u Rimu i razne športne manifestacije. Medjunarodni djački savez ustamovljen je 1919. g. Cilj teme saveza je jačati veze i sudjelovanje študan svih narodnosti.

Peinaest gulikoza Konfiniranih. — Pokrajinska komisija za konfiskacije u Napulju osudila je na konfiskaciju 15 osoba, koje su bile poznati gulikože.

Tri nove tvornice duhana. — U Milanu, Firencima i Napulju izgraditi će se tri nove i najmoderne uredi doskore tri nove i najmoderne tvornice duhana.

Atentat na talijanski konzulat u Nanciju (Francuska). — Kad je pred par dana talijanski konzul u Nanciju došao pred konzulat, opazili pred vratima jedan kovčeg iz kojeg je izlazio dim. Otvori ga, koli i unutra nadje bombu, kojoj je bio zapaljen fitil i do mala bi bila eksplodirala. Konzul je zagasio fitil i javio stvar policiji, koja je odmah uhapsila nekoje osobe, na koje se sumnja, da su krive za namjeravani atentat na talijanski konzulat.

Razne političke vijesti

Pitanje Tangera. — Tanger je jedna važna luka u Maroku. Za tu se luku vratiti će vremena pogadjaju Francuska i Španjolska. No, još se nisu mogle sporazumjeti. Pogadjanja se vrše već par mjeseci, a sada su se nezaključena odgođila za nekoliko mjeseci.

Let New-York-Rim. — U New-Yorku se već više vremena spremaju dva amerikanca, koji namjeravaju izvršiti Jugoslaviju vrlo dobro. Ove je godine urodila pšenica za šest posto, ječam za jedan posto, a raž za tri posto, slabije će dana poletiti na dugi i opasan put.

Revolucija u Kini. — Razumije se, revolucija se u Kini nije još svršala. Namjeravaju se još uvijek. No, položaj se u stavlja se još uvijek. Ovo, položaj se u stavlja se još uvijek. Uz to, ne može biti da zadnje vrijeme znatno promjeni. Južne čete, koje su do sada bile jače, pretrpjele su u zadnje vrijeme nekoliko poraza. Sjeverna vojska napreduje protiv Šangaju i Nankingu.

Savjet Društva Naroda. — Ovogodišnje jesenje zasjedanje Društva Naroda biti će otvoreno 1. rujna. Ovaj sadašnji savjet ne pobuduju nikavog zanimanja, pošte ni jedno veliko političko pitanje nije na dnevnom redu. Na ovom svom zasedanju Savjet će imati da pretraži izvještaje raznih komisija i oštih organacija Društva Naroda.

Engleska i Rusija. — Engleski ministarstvo sive poslove Chamberlain, snaj isti, koji je prekinuo odnos sa Rusijom, izjavio je na jednoj od posljednjih sjednica parlamenta, da je moguće da će doći do uspostave odnosa sa Rusijom. Listovi popravljaju ovu izjavu vele, da se Chamberlain u Zenici osvjeđao, da se protiv Rusije ne može stvoriti nijedan politički i još manje gospodarski blok. Time je došla politika raskida s Rusijom sasvim na mrtvinu točku. Otudjivanje od Amerike vrlo je vjerojatno odlučilo o preokretu u Engleskoj politici prema Rusiji. Francuska i japanska vlada dale su u svoje vrijeme vrlo jasno na znanje gospodarskih vladu da njezinu politiku prema Rusiji smatraju neispravnom i nisu nakašne skione da slijede engleski primjer. Postoje dakle nitи koji vežu Parisa sa Japanom. Značajno je još i da Engleski krovni, koji su de nedavno bili velikodusni spram Njemačke, sve se više približavaju stanovištu Francuske i vele da se mora tražiti podporu razoružanje Njemačke.

Nesporazumi u Rumunjskoj. — U Rumunjskoj je između vlasti Bratianu i regenskog vijeća, koje vlasta smetlo malodobrog kralja Mihajla, došlo do sukoba. Regentsko se vijeće kraljino do objavi željeznički zakon, jer je protuustavno. Ujedno je regentsko vijeće zatražilo od Bratianu da sastavi narodnu vladu. Ova bi bila sastavljena pod njegovim predsjedništvom, čime bi vlasti bila raspusti parlament i da raspisne nove izbore, a novo izabrani parlament imao bi iz svoje većine da stvori narodnu vladu.

Lindbergh na putu po Americi. — Charles Lindbergh, mladi prvak američkih zrakoplovaca, proslavljen u New York-Pariz, da se je sada na put po američkim gradovima, koji su u isti vreme naročito sastavljena, pod njegovim predsjedništvom, čime bi vlasti Bratianu umirene. Nova bi vlada imala da raspusti parlament i da raspisne nove izbore, a novo izabrani parlament imao bi iz svoje većine da stvori narodnu vladu.

Prezidencija u Jugoslaviji. — Izbori na se kampanja nastavlja po svoj Jugoslaviji vrlo živo. Izbori za Narodnu skupštinsku pred vratima su, pak sve stranke šalju u narod svoje agitatore, koji nastoje što više pristaši stranici pridobiti. Novine su pune prikaza raznih zborova političkih vodja, te naglašavanja o uspjehu ove ili one stranke. Polozaj pojedinih stranaka nije u zadnje vrijeme najjasniji, pak se ne može stvarno napisati, da je to istina, dok druge kaže da je to vijest izmišljena. Dr. Korosec, vodja slovenske stranke, kako je poznato velik je zagovaratelj sjeđenja Jugoslavije i Bugarske. On je i sam pred kracim u Sofiji, da tam propatuje tu ideju. On je na jednom svom zboru izjavio, da se je kralj Aleksandar uistinu sastao s kraljem Borisom. Time je, kaže on, učinjen jedan vrlo važan historijski korak, koji označuje potefat rada za sjedinjenje Bugarske i Jugoslavije.

Bugarska i Jugoslavija. — Sve se novine zanimaju sastankom, koji su kako se kaže, imali u Monakovu jugoslavenski kralj Aleksandar i bugarski kralj Boris. Nekoje novine kažu, da je to istina, dok druge kaže da je to vijest izmišljena. Dr. Korosec, vodja slovenske stranke, kako je poznato velik je zagovaratelj sjeđenja Jugoslavije i Bugarske. On je i sam pred kracim u Sofiji, da tam propatuje tu ideju. On je na jednom svom zboru izjavio, da se je kralj Aleksandar uistinu sastao s kraljem Borisom. Time je, kaže on, učinjen jedan vrlo važan historijski korak, koji označuje potefat rada za sjedinjenje Bugarske i Jugoslavije.

Podaci o žetvi u Jugoslaviji. — Jugoslavensko ministarstvo za poljoprivredu izdalo je pred nekoliko dana poslovnu o ovogodišnjoj žetvi. U Jugoslaviji je ove godine uredilo 16 milijuna 845.000 kvintala pšenice, 3 milijuna 163.000 kvintala raži i 3 milijuna 63.000 kvintala ovsu. Lanjska žetva bila je u Jugoslaviji vrlo dobra. Ove je godine urodila pšenica za šest posto, ječam za jedan posto, a raž za tri posto, slabije će dana poletiti na dugi i opasan put.

Podaci o žetvi u Jugoslaviji. — Jugoslavensko ministarstvo za poljoprivredu izdalo je pred nekoliko dana poslovnu o ovogodišnjoj žetvi. U Jugoslaviji je ove godine uredilo 16 milijuna 845.000 kvintala pšenice, 3 milijuna 163.000 kvintala raži i 3 milijuna 63.000 kvintala ovsu. Lanjska žetva bila je u Jugoslaviji vrlo dobra. Ove je godine urodila pšenica za šest posto, ječam za jedan posto, a raž za tri posto, slabije će dana poletiti na dugi i opasan put.

su spremali oficiri. Urotnici su namjeravali izvršiti prevrat u državi, te postaviti opet na vlast bivšeg grčkog diktatora Pangalosa. No, bili su prije vremena otkriveni i pchapseni.

Trgovacki ugovor Njemačke s Francuskom i Jugoslavijom. — Prostog je jednog Njemačka zaključila i potpisala trgovacki ugovor s Francuskom, a također i s Jugoslavijom.

Prav i Vatikan. — Između Cehoslovačke i Pape postojala su već od više vremena nesporazumjenja. Do tih je nesporazumaka došlo zbog nekih proslavljenih českih Husita, koji su veliki protivnici Pape. No, napokon je došlo do sporazuma i prijateljstva, pa je pred par dana Papa imenovao za svojeg nunciju u Pragu svećeg gorickog poslanika u hečkom parlamentu mons. Alojza Faidutinu.

Jugoslovenski poslanik u Albaniji. — Odnosaji između Jugoslavije i Albanije su potpuno u potpunosti. U nedjelju 21. o. mj. prispejeli su u Tirani novi jugoslovenski poslanik Bora Jeftić i vojni ataši Simić. U utorak su posjetili albanog ministra vanjskih poslova. Time je incident s Gjuračevićem konačno riješen.

Avijatička utakmica u Cirkulu. — U zadnjem broju pisali smo, da će se u Cirkulu vršiti velika avijatička utakmica kojoj će letiti bolji vojni avijatari raznih evropskih država. Ta se je utakmica održala i završila. Od natjecatelja doletili su na cilj: prvi Svirac Bertsch, drugi Jugosloven Gradinski, treći Nizozemac Schott, četvrti Jugosloven Rajević, peti Svirac Burhardt, sedmi Cehoslovak Davus, sedmi Talijan Baldi i osmi Svirac Wurnum. Tom je natjecanju prisustvovao i general De Pinedo, te mu je tom prilikom podijeljen ulaz u velike svećanstvo Švicarske zlatne medalje.

Kongres narodnih manjina. — Dne 22. o. mj. otvoren je u Zenici treći kongres evropskih narodnih manjina. Na tom je kongresu zastupano 40 milijuna ljudi, to jest 35. narodno-manjinskih skupina iz svih krajeva Europe. Kongres je otvoren predsjednik dr. Josip Wilfan. Pri tom je održao govor u kojem je naglasio važnost gibanja narodnih manjina. Očrtao je program ovogodišnje točke, o kojima će se raspravljati. Raspravljati će se u prvom redu o ugroženju evropskog mira. Osim toga će se raspravljati o medusobnom sudjelovanju evropskih narodnih manjina.

Bugarska i Jugoslavija. — Sve se novine zanimaju sastankom, koji su kako se kaže, imali u Monakovu jugoslavenski kralj Boris. Biro, pređao je dana poslovnu ovdinjenju u kojem se govori o ustanovljenju velikog jugoslavenskog imperija. Taj imperij bi zauzimao teritorij današnje Bugarske i Jugoslavije. Današnji vladari ostali bi, te bi sve bilo uveljeno onako nekako, kao u staroj Njemačkoj. Tamo je sve do prevrata Bavarska imala svojega kralja, dok je u Berlinu vladao cijelog Njemačkog Vilima. U tom bi imperiju postojale autonomne države Srbija, Bugarska, Hrvatska, Slovenija, Crna Gora, Bosna Hercegovina s Dalmacijom i Makedonijom. Sve te države imale bi u okviru imperija svoje vlaste, kao što su u Njemačkoj, to pojedine države imale. "Miro" kaže, da bi Srbija morala započeti s ostvarivanjem ove namisli. Sve je to napisano sa znanjem bugarskog ministra vanjskih poslova Burova, te je izjavio velikou zanimanje.

Radić o sastanku jugoslavenskih kraljeva u Monakovu. — Radić je na jednom svom političkom zboru izjavio, da su se Aleksandar i Boris uistinu sastali. O tome je on dobro informiran. Kraljevi su se u Monakovu razgovarali o sjeđenju Bugarske i Jugoslavije. Osim toga, kaže Radić, kralj Boris je izjavio, da je pripravljen odstupiti u slučaju da bi njegova osoba smetala sjeđenju Bugarske i Jugoslavije. Radić je rekao, da je razgovor između Aleksandara i Borisa vrijedniji nego 1000 razgovora između ministara i diplomata. Ovoj Radićevoj izjavi pišu sve svjetske novine.

Domaće novosti**NOVICE PO DRUGI PUT OPOME-NUTE.**

Pred kratkim smo javili, da su «Novice», slovenački tršćanski tjednik, dobit od prefekta opomenu, jer su u zadnje vrijeme bile više puta zaplijene. Poslije te opomene «Novice» su bile odmah još jednput zaplijene. Uzvrsi se u obzir tršćanski prefekt posao, g. Janko Runtiću, odgovornom uredniku «Novice», drugu opomenu, koja glasi:

Prefekt tršćanske pokrajine.

Vidjevši broj 32. od 11. o. m. tjednika «Novice», koji izlazi u Trstu; uzvrsi u obzir, da je podlistak «Po-Benetičkih tendencijozno intoniran, tako da može uzbuniti duhove s opasnošću javini red; uzvrsi u obzir, da je objavom spomenutog članka odgovorni direktor «Novice» g. Janko Runtić dokazao, da se ne obazire na prvu opomenu, koja mu je bila dana 5. o. m.; saslušavši mnenje komisije sastavljene po čl. 2. kr. dekreta od 15. jula 1923., br. 3288 (provedenoga u zakon 31. decembra 1925. br. 2309).

opomine

po drugi put — u smislu i s učinkom kako to načela 2. i 3. član kr. dekreta od 15. jula 1923. br. 3288 (provedenoga u zakon 31. dec. 1925. br. 2309.) — gosp. Janka Runtića, odgovornoga direktora «Novice», koji izlazi u Trstu.

U Trstu, 18. augusta 1927. (God. V.)

Prefekt: **Formaciari.**

Kr. dekret, o kojemu se govor u ovoj opomeni, sadržaje takodjer i određuju, po kojoj, prefekt može da opozove prijanje odgovornoga urednika, ili može načiniti glavnom državnom sucu da to učini, ako lisi u roku od jedne godine primi dvije slične opomene. Osim toga, daje dekret državnom sucu pravo, da novog odgovornog urednika, kojega bi list prijavio, ne prizna. U takvom slučaju može se dogoditi, da list upotečenog prestati izlaziti, jer bez odgovornog urednika ne smije nijedan list biti. — U takovom se položaju nalaze sada «Novice».

IZ PORNJANA KOD BARBANA.

Naša

je

kapelacija rascjepana. — Naše

nezadovoljstvo.

Uz veliku sušu, koja je slična onoj iz 1917. godine i koja nas učinjava zadržavati i zlostavi, imamo u poslednje vrijeme još jednu briju i zlostavu, o kojoj ćemo Vam niz reci par riječi. Radi se o našoj kapeliji i nefemo nikada biti.

Pornjanska kapelija brojila je do sada 1600 duša. Bit će da gospodinu župniku barbarskom nije bilo ovo pravo, a da nam uzmne oko 600 duša, te nam tako sada ostaje naša kapelija osakana sa 1000 duša. Neznamo što je vodilo g. župniku da to učini. Svakako ne volja vjernika. Jedno je jasno, mi nismo time zadovoljni i nefemo nikada biti.

Kada je naša crkva sagradjena nezna se, žna se kada je povećana i popravljena. U Barbanu je od onda bilo dato svećenika, ko bi ih sve i nabrojio, no nijednemu nije nikada palo na pamet, da dira u pornjansku kapeliju. U Početu je bilo dosta biskupa, ali nijedan nije došao na misao da dijeli našu kapeliju.

100 duša odudženih nam i nekoliko barbarskih nadodano je Sv. Mariji od Zdravlja, a ono ostalo naša spada izravno pod Barban. Neznamo, bit će, da je to učinjeno radi gosp. župnika i radi njegovih zvaničara. Ovo je sve učinjeno bez itječne značaja. Narod se je tome za gotovo, bude protiv ali je g. župnik rekao, da će, bude li se neko bunio, dati zatvoriti našu crkvu potpuno, pa će sve spasti pod Barban.

Lanjske je godine naš narod potrošio 8 hiljada lira za popravak crkve. Taj novac je sabran među narodom. A sada nam se ovo dogodaj. Sada nam se prijeti, da će nam se crkva zatvoriti.

Mi smo vjerni crkvi, pak se nadamo, da će nas presvetiti g. biskup saslušati. Mi ćemo poslati do njega naše zaustupnike, pak ćemo ga zamoliti, da štiti pravice i da povrati kapeliju one duše, koje su od nje otkinute, neka uređi, kako je prava. A kada ne nude ni on htio pomoći, onda ćemo se obratiti i na druge istanke.

Pornjana.**«Naš Glas» za august.**

Pred par dana izlazi je iz tiska mjeseca revija «Naš Glas». I ovaj je broj kao i svih dosadanja lijep i ukusno uređen, te sadržaje više lijepih literarnih i poučnih sastavaka. Na hrvatskom jeziku donosi «Naš Glas» pjesme Branku Peroviću, jednu pripovjetku Dragu Lovrša, članak Dragovana Šepića itd.

«Naš Glas» je jedna lijepa i korisna i jutnja revija, pak je najtoplje svima preporučamo. Naručuje se na naslov: «Naš Glas» Trieste, Casella postale 348.

krajini, raspusta se, a njihova se obnova zabranjuje. Izvanjani društveni znakovi zabranjeni su, te se zaplijenjuju. — Sve imanje udruženja i udruženih društava, zapismici, listine, pečati zastave zaplijenjeno je.

U Trstu, 17. augusta 1927. (God. V.)
Prefekt: **Formaciari.**

Raspust veslačkog kluba «Sirena»

Naredbom tršćanskog prefekta, com. Fornaciari-a, od 17. o. m. br. 6622/I., raspuni se tršćanski veslački klub «Sirena» sa sjedištem u Barkovlju. U naredbi za raspust navadja se kao motivaciju protunarodno djelovanje klub-a. Dne 18. o. m. je komesar javne sigurnosti izvršio naredbu prefekta. Imovina i knjige veslačkog kluba «Sirena» bile su zaplijenjene.

Za penzionirane radnike.

Istarsko Udrženje Penzioniraca poslošo je pred nekoliko dana u Rimu jednu posebnu komisiju na ljetnu sjednicu, koja se je tamo održavala i na kojoj se je raspravljalo s nekom novom rasporedom i grupama u koju se penzionirici raspoređeni. Osim toga se je na toj sjednici raspovjedao i o dodatima na skupštu (carovaveri). Bilo je naime sa strane Ministarstva Finan- cije, određeno, da se pensjoniranim radnicima izmzu ti dodatci. Na toj je sjednici u Rimu sastavljena jedna spomenica, kojom se moli Ministarstvo, da se dodaci ne bi ukinuli, nego neki bi se penzionircima i dalje davali. Ministarstvo je ovu spomenicu primilo, ali još nije ništa zaključilo, no ima nade da će udovoljiti molbi pensjoniranih radnika.

SUŠA PO SVOJ ISTRI.

O toj suši već smo dosti pisali. Naši su dopisi puni jadnjivanja zbog suše, koja je sve naše krajeve jako pogodila. I gospodarski list «Sportno agricola» u svom zadnjem broju donosi više dopisa iz raznih istarskih selja. I u tim se dopisima govoriti sami o suši. Iz pojedinih predaja vadimo samo najvažnije, za naše čitatelje, da vide kako je u pojedinim našim krajevima.

Sv. Lovreč Jabinski: — Od sve Labštine ovaj kraj najviše tripu sušu. Buduće zima biti vrlo loša. Kukuruz je suh i bez klipova. Krumpir u najbolje doba razvita osušio je i povezen. Udrođlo je manje nego li se posijalo. Vode nema. Loke suhe. Vinograd vrlo slab. Isto tako uljike, koje padaju u velikoj množini.

Momjan: — Suša i vjetrovni oštetili piščare. Naši suh i vjetovi osušili piščare.

po polja. Krumpir je udrođlo malo. Fažol, kukuruz i povrće postvrem je propalo.

Prije košnje bila je slaba, drugi upotrijevac. Grožđe je silno propalo, svršit će kao i kukuruz. Uljike, kojih je onako malo, padaju u suši.

Bale: — Svake je godine u ovom kraju suša, no već je upravo strašna: krumpira je udrođlo malo. Fažol, kukuruz i povrće postvrem je propalo.

Prva košnja bila je slaba, drugi upotrijevac. Grožđe je silno propalo, svršit će kao i kukuruz. Uljike, kojih je onako malo, padaju u suši.

Paz: — Od 5. junija ne kiši. I nema niti igleda, ne će hrzo kišiti. Vrćuna je ne podnosi, sve se suši. Šume su sve žute, iako je naša seljaština padla. Isto je tako i sa vinogradima.

Piranština: — Teško je gospodarsko stanje uzrokovano sušom. Mnogi poljodjelci

na Piranštini. Žita je bilo malo, a takodjer i kukuruz propada iz dana u dan u mesta. Fažola — minimum. Krumpir je ranoga nešto bilo, kasnoga slabo. Košnje su bilo vrlo slabe. Vinograd popaljeni. Isto i uljike. To je bila zadnja nuda, no i to propada. Isto je tako s vremenom i povremenim.

Buje: — Upisao žita bio je slabiji nego što je očekivalo. Žita je i sve ostalo usušila. Zadnja su nuda ulaze u vinograde, kojih je takodjer mnogo trpe.

Kaštel: — Do polovice julija nije polje slabu običavalo, no poslije je sve izdalo. Vrćuna i vrućina pritisila je teško i ovaj kraj. Košnja je bila slaba i na poslijenju livadama, a na neravnim je bila nikakva. Na oranicama se nije moglo posjati zbog suše cinkavanti za blago. Krumpir, koji je ranje posijan slabio je udrođlo, dok se od kasnoga neće imati ni sjemenja. Želenja ništa. Kukuruz takodjer slab je izgleda. Grožđe je slabio na mladim lozama, ili na zemlji, kojih je pleskavita, ili tamno gdje se je vlažna zemlja drugi put prekopavala.

Svo su vode suhe Stanovnici idu po vodu 5 kilometara daleko. Blago je slabо hranjeno. Prodajo se po niskoj cijeni trgovcima, koji će sjejati poslove.

Gračište: — Usljed velike suše sve su plodinu izgubljene: krumpir, kukuruz, fežol, repa i ostalo zelenje. Isto je tako s ljevkarcima i travom na pasnjacima.

Blago se mora hraniti u stajama. Zbog pomanjkanja sijena i nestasice novca goveda se prodaju u velikom broju i to po vrlo niskoj cijeni: po 150 lira kvintal žive vagi. Seljak očajava. Nema dobrog izgleda za ovu zimu. Od čega će živjeti? Trebalо bi započeti u ovom kraju kakvu javnu radnju, da si seljak zaradi barem kruh.

Vinogradni su vrlo slabii: grožđe se dan za danom sve više suši. U tankim zemljama naročito mladim lozama lišće oveljke pada. Ne padne li doskora kisa, vina neće uopće biti. U par dana crkveni su dvije krate.

Vodnjanština: — Zbog suše je zemlja na Vodnjanštini tvrdi i vrlo teška za obradivanje. Ne može se uslijediti toga sjajiti jesenju zelenu krmu na njive. Gospodari su otajni, jer im je ponestalo sijena, a novaca za nabavak nemaju. Goveda se produju zbog toga uz vrlo nisku cijenu. To je vrlo zla za gospodarstvo. Vinogradni su prije nešto obecavali, no sada opaljeni od sunca pružaju tužnu sliku, naročito na slaboj zemlji. Isto je tako s uljkama. Krumpira, kukuruza i zelenja — ima vrlo malo.

Izola: — Kraški kraj oko Izole, koji nije već dugo osjetio kišu, može se s pravom reći, potpuno je izgoren. Kukuruz neće dati ni sjemenja, fažola nema, krumpira malo. Voće je slabo. Uljike, iako osjećaju sušu, a isto tako i voće. Vino, jedino vrlo, koje bi bilo pomoglo poljodjelju, propada. Poslije toliko uštežene muke, potrošivši velike svone na zemlju — poljodjeljac je ostanao praznji ruku. Nada se još jedino u bilo kakvom pomoći sa strane vlade.

Bojnj: — Cijeli kraj pruža jednu žalosnu sliku. Jednom riječju: sve je izgoren, izuzevši stare loze, koje odolijevaju još, dok je na mladima grožđe povelenulo. Suma je žuta i lišće pada. 4. o. m. jedan bojnj je dio boljnštine pretrpio jaku tuču. Tuča je uništila polovicu grožđa, što je suša postjeđa. God. 1927. budiće će jednaka 1917. Blago tri pomanjkanja trave i vode.

Buzetština: — Suša je uništila dobro tri četvrtine prihoda gospodarstva. Žuma će biti zalošna. Krumpira će biti vrlo malo. Fažola gotovo ništa, a sasme ništa kukuruz, koji daje seljaku tako potrebljenu i dnevnu palentu. Ako ne bude doskora kisura, je višina loza na čo dati ništa, a to je gotova propast za gospodara na Buzetštini. Blago tri pomoći grožđu neslašću pase, pak se prodaje uz vrlo niske cijene. Mizerija je već u mnogim kućama, dok je u sve zime zima donijeli još veću mizeriju.

Svetvinčenština: — Suša traje i uništava i na dalje gospodarstvo. Kukuruz je već izgubljen. Seljaci ulaze zadnju nadu u vino lozu, no i ona tripu od suše, pa će izdati ne pane li doskora kisa. Blago tri, jer nema sijena ni trave, pa se prodaje dinamicom. Pučanstvo je očajno i boji se zime.

Lošinj: — I otok Lošinj proživiljava jedno stanje. Gospodarstvo je strašno pogodjeno sušom. Sve je uništeno. Vinova loza i uljike držale su se do sada dobrno, no sada se i na grožđu i na uljkama počinje osjećati suša. Ako ne pane brzo zima, iako je način posadjenje propalo. Ličade i ljevkarcima opaljene su. Pašnjaci se bez trave. Ove i drugo blago trpe glad. Sterne su gotovo sve suše, pa se ljudi služe vodom, koja dolazi iz Pule.

Kastel: — Suša zahriňuje uvelike sve voćarstvo. Manjka voda za ljude i za životinje. Mora se vozovima po nju vrlo daleko. Žita su dala manje nego li se je očekivalo. Kukuruz je sav suh. Seljaci režu suh kukuruz da krmne blago, jer je trava sva izgorjela. Krumpir, naročito u kasni, propao je. Vinova loza, naročito u tajkoj zemlji, počinje da gubi lišće, a grožđe su suši. Žalosna je slika cijelog ovo vodstva.

Male domaće novosti.

Izložba žita u Bujašima: — U Bujašima je početkom ovoga mjeseca organizirana i održana izložba žita. Tu je izložbu organizirala Putujuća gospodarska škola (Cattedra ambulantia di agricultura). Izlagalo je svoje proizvode oko 90 poljodjelaca iz Buja i okoline. Izlagalo se je žito u klasu i u zrnu. Otvoreno su prisustvovale mnogi licinosti iz gospodarskog i političkog istarskog života.

Noće automobilski linije iz Pazina. — Već je više vremena vrše pokusi za uspostavu automobilskog prometa između Pazina i Lindara. Koriđera, koja dolazi iz Lindara u Pazin produžuje put za Lindar. Do sada su pokusi dobri uspješni, ako i ove time bude promet mogući, uspostaviti će se stalna definitivna veza od Lahina do Lindara. Isto tako kuka se uspostavlja stalnu vezu Pazin-Poreč. Pokusni su dobro uspješni.

Cesta Cerovlj-Previz: — Pokrajinski tehnički ured svršio je s popravkom ceste, koja vodi iz Cerovljia u Previz. Bilo je u vrlo lošem stanju, pa joj je popravak bio potreban. Sada se nastavlja s popravljavanjem ceste Cerovlj-Buzet, koja je veća važna za promet onoga kraja.

Novi puški kaptolski prepozit. — Dne 15. o. m. je dan Majke Božje, ustoličen je Puli novi kaptolski prepozit. Monsignor Fulin, koji je do sada nosio tu žalost, bio je službeno pozvan u Rim. Na njegovo mjesto imenovan mons. Pavani Tom.

Vjetar i kod Lošinjja prevrnuo jedan dragocjen arheološki rezervoar. — 15. o. m. bio je kvarner sav u vjetar i vruće oluje. To je oluja prouzročila doshti štete, a male i smrt trojice jedrenjaka. Jedrenjak (bragac) «San Marco» našao se za vrijeme najvećeg razmaha oluje. Seljak očajava. Nema dobrog izgleda za ovu zimu. Od čega će živjeti? Trebalо bi započeti u ovom kraju kakvu javnu radnju, da si seljak zaradi barem kruh.

vrnuo, pak se uputiše da mu pomognu. No, njihova pomoć bila je nemoguća, jer su valovi bili veliki, pa bi bilo i za njih opasno upušati se u borbu s morem. Dobro je, da se je sve to vidjelo iz luke Velikog Lošinja, pa je doksara na mjesto nesreće došla jedna motorna ladja, koja je spasile mornare a "bragoca" dovukla u jednu obližnju luku. Steta je velika, jer je "bragoc" izgubio sve, što se to palutalo na latazlu.

Smrtni pad jedne djevojčice. — Dne 15. o. m. popela se je djevojčica Viktorija Devjak, od 8 godina, iz Opatije, na jedno stablo. Nesrećom je sa stabla pada, te se je pri tom razbila glavu. Odmah je prenesena u Volosko, u bolnicu, no već je putem umrla.

Vol je u Lindaru ubio rogovima jednu stazinu. — Dne 12. o. m. popodne otisla je Josipa Filipić, stara 67 godina, da ubere trave na livadu blizu kuće. Dok je ona brala travu, jedan se vol koji je u blizini pasao zaleti na nju, te je udari Žestokog rogovima, bacivši je na zemlju. Ona je palo teško ranjena. Njezina vuka uzbunila je ukucane, koji dotiče i otidioče odmah po liječniku, koji ju je vizitirao. No, nije joj bilo pomoći, jer je nakon 2 dana teških muka umrla.

Američanske topiljarkice u Fažani. — Iz Trsta su pred kratkim došle u fažansku luku 2 američke topiljarkice. Zadržale su se 5 dana. Dne 19. o. m. digle su sidra i otplovile za Split.

U Pulu nema na trgu jaja. — Puljski list "L'Azione" piše, da u Puli na trgu nema već više vremena jaja ni za lijek. Tome je kriv cijenik, po kojemu se je jaja morala prodavati po 50 centima. Tako je naredila općina. Seljaci ne mogu da daju jaja po toj cijeni, pak ih uopće ne nose u Pulu. Oni, koji mogu šalju juju u Trst, jer se tamo plaćaju skuplje. Tršćanski cijenik dozvoljava prodavati jaja po 70 i 80 centezima. Općina bi moralu popraviti cijenik.

Nesrećna smrt mladog radnika. — Na "Saturiji" u Puli svršivali su se zadnji radovi, kad li se dogodi jedna teška nesreća, koja je uzbunila stotine radnika na ladji i sve puljsku pučanstvo. Kušalo se je neki vijak, na dizalima ladja za spašavanje. Pri tom je, nezna se kako, pukao jedan konop, tako da je rutiča toga vijka počela naglo i svom silom da se okreće. Kad toga pokusa nalazio se je i radnik Bertona Antun, star 25 godina, iz Škocjana. Njega je rutiča vijka udarila tako strašno po glavi, da je pao na zemlju razbiti lubanje. Užas njegovih drugova tako si je zamislio. Došao je odmah liječnik, odvezše ga u bolnicu, no svu pomoć bila je uzadružna. Poslije pol sata on je bio mrtav. Nesreća je na sve njegove drugove učinila dubok utisak, a smrt ih je vrlo razložila, jer je Bertona bio dobar i radin mladić.

PISMO IZ FRANCUSKE.
Život naših u Loreni - Svi ih vole i poštuju - Ljepota kraja - Pozdravlji.

Molim Vas, gospodine urednike, uvrstite mi ovo moje pismo u našu dragu dinstarsku Rječku, jer mi ja, koji sam inače Slovensac, ljubim, jer mi uvijek donosi vijesti iz mije domovine Istre.

Po svem svjetu nadje se sinova naše željme, pa nije čudo ako nas ima i u Francuskom mnogo. Živimo mnogi i u pokrajini Loreni, u Distroff. Moselle blizu maglog grada Phionville. Radimo po raznovrsnim radnjama, a ide nam prilično dobro.

Ovdje ima puno rada. Kamo god idete rad odmah i prilično lako nadjete bilo na zemlji ili u rudnicima pod zemljom. Ovde je naš narod vrlo poštujte i ljudi, jer su naši ljudi naročito pozнатi kao radnici i pošteni. Ovdje se govori francuski i njemački. Lorena je naime onaj kraj koji je jedanput bio njemački i zbog kojega je bio uvjek razmiren između Njemačke i Francuske. Sada ovim krajem vlada Francuska, a Nemci žive ka narodna mađanja.

Kraj je inači lijep i bogat i ako polje nije bogzna kako rodovito. Pučanstvo živi najviše od zarade po industrijskim i rudnicima. Da narod dobro živi vidi se po nošnji i zdraviju ljudiju. Svi dobro izgledaju, a između bogatoga i radnika u nošnji gotovo nema razlike. Kuće su ovde lijepo i uređene, a uz ceste i puteve zasajdene su voćke, tako da ovdje voća nikadne ne fali.

Kako čitamo u "Ist. Rječku" hara Istrom suša. To su žalosni glasovi za nas, jer nam je na srcu i u mislima život naših istražnika. Ovdje kod nas naprotivkiši u zadnje vrijeme danomice više ili manje. Ima dana da ne možemo ni na rad zbog kise. Ovdje gotovo da se i ne osjeća ljetno. Nema sunčane zuge, a u većer naročito biva malo i hladno. Žito je sada zeleno, a i drugi usjevi kasnije zriju nego kod nas.

Sve je ovdje inači lijep i veselo, samo mi stranci nemamo pravoga veselja, jer smo daleko od svojih dragih. Ovim putem šajemo sada pozdrav svima našima u domovini, želeći im svako dobro. Pоздрављамо sav nas narod i našu zemlju, koju volimo i želimo brzo vidjeti. — Rok Mikolavčić.

Sacco i Vanzetti na električnoj stolici

Zločinac Madeiros uspio je svojim izjavama u obranu Saccu i Vanzettiju izazvati novi brzi proces, koji je zaključen, uza sve dokaze da su optuženi nedužni, jednakao kao i prvi proces pred 6 godinama: Sacco i Vanzetti bili su opet osudjeni na smrt, koja se je imala obaviti 11. o. m.

Ova je ponovljena smrtna osuda veoma egoričila sve one, koji su simpatizirali za osudjene. Najprije u Americi, a poslije i po svim ostalim državama svijeta, radnici su glasno protestirali protiv ove osude, koju su proglašuje pravednom. Uslijedili su po svim gradovima Amerike, a takodjer i po vecim centrima. Evropske velike štrajkovine, u kojima se je napadalo ovaj nečuvani postupak američkog suda, koji osuđuje dva radnika na smrt, a da nisu krivi za zločin, koji im se pripisuje. Anarhisti su u raznim gradovima napali prevozivši smrtne osude nad nevinima. Iako znakotečki su se to još svrstati, Svakako bez štrajkova, nereda i atentata je.

I doista. Najnovije vesti iz Amerike, iz Chicaga, New-Yorka, Pittsburgha itd., govore o silnim štrajkovima u bunama radnika, te o borbama po ulicama s policijom. Vijest, da su Sacco i Vanzetti usmrćeni ko grom se je razlegla kroz sve radničke redove. Anarhisti, kojima su usmrćeni dva druga, navaljuju na sudove i druge razne oblasti. Vlasti su organizirale vrlo dobru obranu, zgrada gdje su usmrćeni Sacco i Vanzetti, te palaću učestvujući u raznim internacionalnim, neugodnostima, izbjegne, američke su vlasti odlučile, da se smrtna osuda ne izvrši 11. avgusta, nego da se to prenesa na 22. augusta. Kroz to vrijeme imalo se još jedanput točno i potanko prostudirati na najvišem američkom sudu cijelu stvar, ne bi li se možda moglo riješiti smrti Sacco i Vanzettiju.

Od 11. do 22. o. m. visjeli su opet Sacco i Vanzetti na takoj tankoj niti života, u neizvjesnosti, nadajući se u spas. Kroz tih deset dana raspravljalo se o njima. Glavnu riječ je pri tom vođio guverner Fuller. Svi oni, koji su demonstrirali za Sacco i Vanzettiju umirili su se i očekivali što će sada sud zaključiti.

Iako je američki sud u prošlom procesu pokazao svu svoju strogost, i da su suci bili absolutno uvjereni, da su Sacco i Vanzetti krivi, branioći i simpatizeri Sacco i Vanzettiju nadali su se u njihov spas, vjerovali su, da će se i u guverner napokon uvjeriti o njihovoj nevinosti, te ih oslobođiti smrti. Guverner Fuller kroz ovih 10 dana sam je lično proštudio iznova sav proces, pročitao je optužbu, govoru branitelja i svjedoka, zaključku porotnika i suca Thayera, izjavu zločinca Madeirosa, pa je došao do zaključka: da je optužba ispravna, te da ne sumnja u vjerodostojnost osoba, koje su optužile Sacco i Vanzettiju, da obrana nema dobrih dokaza, da se svjedoke ne može uzeuti u obzir, da je Madeiros lagao i htio nasamariti sud, jer se iz istrage vidi, da on nije počinio ubojstvo, koje se pripisuje Sacco i Vanzettiju, da su porotnici sasmu pošteni ljudi i da su zaključivali vrlo savjesno i strogo po pravilima zakona i čovječnosti, da je sudac bio vrlo pravedan i da nije mogao proces zaključiti, nego onako, kako ga je stvari i zaključio, smrtnom osudom. Uzvrsi sve u obzir, guverner je Fuller zaključio dne 21. o. m. svoju istraživanja s izjavom, da su Sacco i Vanzetti krivi i da je smrtna osuda pravedna. Sacco i Vanzetti moraju biti bez daljnega pogubljeni i nema više govor o tome da bi se proces obnovio. Bez obzira na sve proteste i atentate američki sud vrši svoju dužnost.

Poslije 7 mučnih godina isčekivanja smrti, i poslije ovih 10 zadnjih još mučnih dana, proživljenih između života i smrti, Sacco i Vanzetti doznaju da je i konačna osuda slična onim prvima — smrt. Oni su u zadnje vrijeme vrlo bijedno izgledali. Propali su bili silno od duševnih patnja. Kada su doznali da im je sudjeno umrjeti, oni su ostali gotovo obezumljeni. Sacco je pred smrti posjetila žena i dijetje, a Vanzettiju sestra, koja je tamo pred par dana iz Italije doputovala. Rastanak je bio veoma potresan. Vanzetti, je pri tom izjavio: "Umirem, boreći se za slobodu." On i Sacco bili su oduševljeni anarhisti. Sacco je rekao: "Umirem i protestujem protiv nepravedne smrti."

Poslije toga tužnog rastanka poku-

šale su sestra Vanzettija i žena Saccu još jedanput sreću otisavši guverneru Fulleru, ne bi li na bilo koji način uslišao njihovu posljednju molbu i oprostio osudjenima. No, Fuller im je rekao, da mu nije moguće ništa više učiniti.

I doista nekoliko minuta poslije počeli 22. o. m. Sacco i Vanzetti, bez odlaganja, odvedeni su iz celje u salu, gdje su električne stolice. Najprije je usmrćen zločinac Madeiros, koji je bio osudjen zbog nekih posebnih zločina, zatim Sacco, a za njim Vanzetti. U par sekunda bili su svi mrtvi. Tim je žalosnim činom završen jedan proces, koji je toliko zanimanje i žaljenje uzbudio po svem svijetu. No, izgleda da je cijela stvar samo formalno završena, jer se prijatelji Sacco i Vanzettija, radnici, komunisti i anarhisti naročito, dižu po svoj Americi i takodjer i po ostalim državama, da glasno protestiraju protiv izvršenja smrtne osude nad nevinima. Iako znakotečki su se to još svrstati, Svakako bez štrajkova, nereda i atentata je.

I doista. Najnovije vesti iz Amerike, iz Chicaga, New-Yorka, Pittsburgha itd., govore o silnim štrajkovima u bunama radnika, te o borbama po ulicama s policijom. Vijest, da su Sacco i Vanzetti usmrćeni ko grom se je razlegla kroz sve radničke redove. Anarhisti, kojima su usmrćeni dva druga, navaljuju na sudove i druge razne oblasti. Vlasti su organizirale vrlo dobru obranu, zgrada gdje su usmrćeni Sacco i Vanzetti, te palaću učestvujući u raznim internacionalnim, neugodnostima, izbjegne, američke su vlasti odlučile, da se smrtna osuda ne izvrši 11. avgusta, nego da se to prenesa na 22. augusta. Kroz to vrijeme imalo se još jedanput točno i potanko prostudirati na najvišem američkom sudu cijelu stvar, ne bi li se možda moglo riješiti smrti Sacco i Vanzettiju.

Evo da je takodjer uzbunjena. Sve novine, pa i one, koje ne mašu ne simpatiziraju s komunistima i anarhistima, pišu vrlo zanošeno o Saccu i Vanzettiju, koji nisu krivi za zločin, koji im je pripisan, nego su usmrćeni samozato, jer su bili anarhisti. Osudjuje se Amerika i ovaj njezin nimalo čovječanski postupak.

U Parizu su dan poslije smrti Sacco i Vanzettiju svrđili radnici štrajkovani. Po ulicama su se razvile silne protestne povorke, koje su htjele navaliti na američko poslanstvo, da ga demoliraju. Brojni odredovi policije kušale su te sprječiti, no sakupljene i ogorčene mase navalile na policiju. Po svim pariškim ulicama vodile su se krvave borbe. Anarhisti su provajrali na kafane, barove i dučane i sve razbijali. Po ulicama su se za vrijeme prave revolucije bili podignute barikade od povalenih automobila, kočija itd.

Na tim se je barikadama razvila višesatna borba policije i masa, koju je tek jedna kica rastjerala! Na pariškim ulicama ostalo je par stotina policija ranjenih, a ranjenih radnika ima računa na se na hiljadu. Keliko je mrtvih još se ne zna.

U Ženevi su radnici proveli ono isto što i u Parizu. Razbijali su i borili se s policijem. Navaljivali su na palaću Liga Naroda i američkog poslanstva, no policiji je uspješno rastjerati ih. Imaju mrtvih i ranjenih.

Isto tako došlo je do nereda i u Berlinu, a i drugdje. No, o tome nema još točnijih vijesti.

Tužnim srcem javljamo svim cima, prijateljima i znancima, da

Katarina ud. Stanger
preminula u Voloskom dne 23. o. Volosko-Trst, 24. augusta 1927.

Rastužene obitelj STANGER-CINCI

NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Bančić — Kršanci p. Žminj (Gimino Istra).

KUGA — Volosko kbr. 39 sa deset edicijenja, dučanom, dvorištem, ljevkama, izgledom na more na glavnoj cesti prodaje se za 30.000 lira. Upitati se kod vlasnika kuće u Voloskom br. 39.

Svi koji kane putovati u Ameriku i Australiju, neka se obrate na ovaštenog zastupnika za izseljenje za kotar Volosko-Opatiju: CHITTER MARIO, MATULJE (kod kolodvora).

Fotograf Matko Gortan u Pazinu preporuča sl. općinske i mjesne i okolice svoju fotografiju radijumu izradio bra svakavne fotografije po klijentom kaj ipak je počeo te počinje slike (fotografije). Fotografije za putnike (posta-poruke) legatovaju u toku 1. set.

KURJE OČI (kale)
liječi brzo i uspješno mast

RAY
Farmacia Sponza
TRST - Via Tor. S. Piero 10 - TRST
Čuvajte se patovirna!

Must Rya možete dobiti u svim ljekarnama

NAJBOLJE VRELO!

Kod kupnje ljelje i zimske robe (objeda) svaki vrtsa cipela, klobuka, kape, košulja, kisobrana, kravata, finog štola, svih vrsta platna za kušnju i objeda, te potkućstva svih vrsti i cijena, obratite se na jedino domaće i najcijenije vrelo.

M. KOREN & CO. - PAZIN (Corsi pred pročitajom)

E. PESENCO, TRST - VIA MUDE VECCHIA 3 (iza magistrata)
Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje Adler - Neumann - Junker & Ruhr najbolji za obitelj i obrt.
Bezplaćeno područavanje za vezenje. Potrebitne za stroj. Popravci. Upotjava molitvenog pogona Stara trčanska tvrdka, ustanovljena 1889.

Dušična umjetna gnojiva
Seljački proizvodi

Remigio Fragiocomo
commissione e rappresentanza

TRIESTE - Chiediamo in Monte - Villino 382 Rione del Re.

Radikalno liječenje: **ŠIATIKE (BEDROBOLJE).** Ličenje traje samo 3 dana. - Uspjeh zajamčen.